

[Per Hækkerup.]

ærede medlem siger, at det er farligt for folkestyret, som nærmest befinder sig i en krise, at her i det høje ting taler og stemmer vi, men her forhandles ikke.

Nu ved det ærede medlem lige så godt som jeg, at i parlamentarismens og demokratiets moderland er traditionen netop den, at man har en flertalsregering, som har ansvaret for den politiske ledelse, men systemet bygger på, at man samtidig har en opposition, der har fri adgang til at kritisere regeringen, til at inspirere regeringen med sine forslag og til at holde regeringen vågen ved til stadighed at følge dens handlinger meget nøje. Det system er vel naturligt, hvor man bygger på et forholdsvis fast flertal og altså et tilsvarende fast mindretal, men det er absolut ikke mindre demokratisk end det system, som vi har kendt i en lang årrække, hvor regeringspartiet som mindretalsregering har været nødt til at forhandle sig frem i udvalgene til flertal af varierende karakterer for de forslag, som regeringen fremsætter.

Der er altså efter min opfattelse ikke fjerneste grund til at se demokratiet og folkestyret truet som følge af, at man har en flertalsregering, der benytter sit flertal på de områder, hvor væsentlige, principielle uoverensstemmelser står flertalspartierne og oppositionen imellem, og når det ærede medlem henviser til den majorisering, der foregår, og peger på behandlingen af håndskriftsagen og SAS-forslaget, så ved det ærede medlem udmærket godt, at her drejer det sig om forslag, hvor folkettinget, når regeringen skal handle i fællesskab med andre regeringer, altid i praksis vil være stillet i den situation, at man enten må acceptere det, regeringen er nået frem til i forhandling med andre lande, eller må forkaste det. Der er derfor efter min opfattelse ikke megen mening i at anvende disse sager som eksempler på en majorisering.

Når derimod det ærede medlem — og jeg forstår også det ærede medlem hr. Erik Eriksen — samtidig nævner landbrugslovene, så har de to ærede medlemmer naturligvis ret i, at sagen stiller sig noget anderledes. Det har naturligvis også i mit parti været et åbent spørgsmål, om det ikke havde været en bedre — og jeg tror endda for regeringen en behageligere — fremgangs-

måde, om regeringen kunne have henvist landbrugets anmodninger til folkettinget til behandling; men om det havde været muligt så at nå frem til et resultat så hurtigt, som tilfældet var, eller man kunne have nået et bedre resultat, skal jeg lade ganske usagt. Jeg vil dog gerne sige til det ærede medlem, at netop med hensyn til dette lovkompleks finder jeg, at det, vi har oplevet, nok kan give os anledning til at overveje, om det ikke fremtidig, også af hensyn til regeringen selv, vil være mere hensigtsmæssigt at lade forhandlingerne foregå i folkettinget.

Må jeg dernæst gøre en enkelt bemærkning til det ærede medlem hr. Aksel Larsen.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen forsøgte lige som at krybe i skjul bag det ærede medlem hr. Hans Rasmussen i spørgsmålet om sin egen stilling til overenskomstssituationen. Jeg tog det kun som et eksempel på, hvorledes det ærede medlem indtog en holdning, som ikke var præget af ansvarsbevidsthed, men præget af det ærede medlems erkendelse af, som det ærede medlem selv sagde, den parlamentariske situation og erkendelse af, at socialdemokratiet som regeringsparti var nødt til at tage et ansvar i en situation, hvor det ærede medlem faktisk var enig med os i vurderingen af situationen, men ikke ønskede at tage et medansvar. Det ærede medlem sagde om spørgsmålet om mæglingsforslagets oplyselse til lov og om løsningen af konflikten på landbrugsområdet under den afsluttende debat, vi havde herom (Folketings-tidende sp. 3758):

„det er også min opfattelse, at det vil være ønskeligt at få den eller de løbende konflikter afviklet så snart som muligt. Det, vi muligvis er uenige om“

— det var vendt til den højtærede statsminister —

„er spørgsmålet om, på hvilke vilkår det kan ske. Jeg mener, det skal ske på så rimelige og retfærdige vilkår for arbejderne — der er den økonomisk svageste part — som man overhovedet kan fremskaffe.“

Hvad siger det ærede medlem hermed? At konflikterne bør ophøre. Det ærede medlem siger, at han alene er uenig med den højtærede statsminister om vilkårene, og han vil, at disse skal være så gode som muligt for arbejderne, men det ærede med-